

ACC. N:R M. 12633:1-2.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Arthur Larsson, Örnä*
Härad: *Mo* Berättare: *flera äldre personer*
Socken: *Örnä* Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: *1953* Född år _____ i _____

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Ändrade vanor vid landsbygdsbornens mat-
brödförsörjning. s. 1-2.*

LUF 92.

Skriv endast på denna sida

M.12633:1.

Landskap: Småland ..... Upptecknat av: Arthur Levinsson
Härad: Mo ..... Adress: Öreryd
Socken: ~~Södra Mo storkommun~~ Öreryd Berättat av: Flera äldre personer
Uppteckningsår: 1953 ..... Född år ..... i .....
75-82 år.

Lup 921
/

I murugn bakas ej numera någonstans i hemmen som jag känner till.
Då murugnsbakningen upphört.

Själv fyller jag nu 50 år den 14 April. och det gamla boningshuset som revs 1950 och var byggt enligt årtal som var inristat på yttermuren till murugnen år ~~18~~ 1841 och jag mins ej någon bakning i nämnda ugn. Min farbror som ännu lever och är 82 år upplyser om att när han tillsammans med sina föräldrar och syskon flyttade hit vid 15 års ålder fanns det en mycket liten järnspis som de utbytte mot en större strax efter inflyttningen. Någon bakning minnes ej heller han att det förekom i murugnen. Genom samtal med flera gamla b.l.a min mor som är 75 år. kan man nog fastställa att järnspisen kom i etapper. Mycket små järnspisar togs nog i bruk 1875-80 sedan tillkom större som kom mera till användning vid bak 1885 - 1895 och kanske ännu senare på en del gårdar. I och med järnspisens inträde slutade nog bakningen i murugnen. Orsak. Ja orsaken här till tror jag vara den att det var nog arbetsbesparande samt även kanske större hygieniska krav. Numera har ju el. spisen gjort sitt inträde på flera gårdar här, och i denna som i förutvarande järnspisar bakars på bondgårdarna och även andra ställen i huvudsak vad som går åt i hushållet. Bagare från Nissafors kör annars omkring i

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 12633: 2.

Landskap: Småland ..... Upptecknat av: Arthur Levinsson .....
Härad: Mo ..... Adress: Öreryd .....
Socken: Öreryd ..... Berättat av: Flera äldre personer .....
Uppteckningsår: 1953 ..... Född år ..... i .....
75 å 82 år.

2

byggen sedan 5 år sedan och tillhandahåller bröd och finare bakverk. Något andelsbageri finnes ej. Murugnarna fingo i allmänhet stå kvar sedan man infört järnspisen det var besvärligt att taga bort denna därför att rökgångar från andra eldstäder i byggnaden med sina rökgångar utmynnade vid platsen vid murugnen. Vad murugnarna användes till efter de ej användes för bakning? Ja de blevo ett förvaringsrum för all slags skräp, men det hände nog att de användes någon gång för torkning av spannmål. Någon ny murugn uppfördes ej sedan järnspis kom till användning. Den enda plats som jag vet murugnsbak förekommit i senare tid är Stora Segerstads Lantmanna och Hushållsskol belägen i Reftele där jag vet att det bakades vid 1936 jag vet ej hur det är nu, men Rektorn där heter Vidén, om Folklivsarkivet vill inskaffa sig upplysningar därom.

Ulvestorp Öreryd den 31-3 1953

Arthur Levinsson.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!